

עת"א 64169/01/17 - צבי סויסה, נגד מדינת ישראל, הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 פברואר 2017

עת"א 64169-01-17 סויסה נ' מדינת ישראל ואח'

בפני כב' השופט רון שפירא, סגן נשיא

צבי סויסה, ע"י ב"כ עו"ד מ. כרמל ואח'

העותר

נגד

המשיבים

1. מדינת ישראל

2. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

פסק דין

בפני עתירת אסיר שהוגשה בהתאם לסעיף 62א' לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב - 1971, המופנית כנגד החלטת המשיב מיום 22.1.17 לפיה הופסקו עבודות שירות שהיה על העותר לרצות, זאת בגין אי התייצבות לריצוי. בהתאם הוחלט כי עליו לרצות את עונשו במאסר במתקן כליאה.

העותר הורשע בעבירות של קבלת דבר במרמה והונאה בכרטיס חיוב וביום 12.4.16 נגזר עליו עונש מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים, אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות החל מיום 26.9.16 וכן קנס בסך 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו (ת"פ 531-07-15 של בימ"ש השלום בקריות). העותר לא התייצב לתחילת עבודתו ולא נענה לפניית שנשלחו על ידי המשיב. לכן זומן לשימוע שהתקיים ביום 23.11.16. החלטת עורכת השימוע הייתה לאפשר לו להתייצב לריצוי עבודות השירות בתנאי שיתייצב ויתפקד בצורה סדירה. למרות זאת, העותר לא התייצב. בשימוע נוסף שנערך ביום 18.1.17 טען העותר כי אינו יכול לרצות התקופה שנקבעה לו בעבודות שירות מאחר שיש לו חובות והורים חולים והוא חייב לעבוד ובהעדר ברירה ירצה את המאסר בבית סוהר. לכן הוחלט על הפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי העונש לתקופה של 6 חודשים בבית הסוהר.

העותר טוען כי החלטת המשיב אינה סבירה וזאת בשל נסיבותיו האישיות. נטען כי הוא צעיר בן 21, מאומץ, מגיע ממשפחה קשת יום ואביו סובל ממגבלה רפואית משמעותית ומתקיים מקצבת נכות ואמו אינה עובדת. נטען כי במסגרת גזר הדין הוטל עליו קנס בסך 5,000 ₪ ועומד לחובתו חוב נוסף אותו עליו לשלם. נטען כי בשל חששו מחובותיו לא הצליח להסביר עצמו במהלך השימוע, אך כיום כאשר הבין את השלכות אי התייצבות לריצוי עבודות השירות ומהות השימוע שנערך בעניינו, ולאחר שהוריו גייסו את יתרת הסכום לתשלום הקנס, מבקש העותר להורות למשיב להתחשב בנסיבותיו האישיות אשר הביאו לאי התייצבותו לריצוי עבודות השירות ולהורות על השבתו לריצוי עבודות השירות.

המשיב טוען כי מדובר בעותר שנשפט לריצוי שישה חודשי עבודות שירות החל מיום 26.9.16, אך לא התייצב לתחילת

עבודתו ולא נענה לכל הפניות שנשלחו לו. לכן זומן לשימוע שהתקיים ביום 23.11.16, אז ניתנה לו הזדמנות להתייצב לריצוי עבודות השירות בתנאי שיתייצב ויתפקד בצורה סדירה. למרות זאת, העותר לא התייצב לריצוי עבודות השירות. הוא זומן לשיחות ברור ונעשו ניסיונות לאתרו טלפונית אך המשך לא להתייצב. בשימוע שהתקיים ביום 18.1.17 טען כי אינו יכול לרצות התקופה שנקבעה לו בעבודות שירות מאחר שיש לו חובות ואם אין ברירה אחרת אז ירצה התקופה בבית סוהר. נטען כי העותר לא השכיל לנצל את כל ההזדמנויות שניתנו לו מחד ושכנועים בשימוע האחרון להחזירו לעבודה לא הצליחו. נטען כי בנסיבות אלו לא היה מנוס מלהפסיק עבודתו בהפסקה מנהלית ולהורות על ריצוי המאסר מאחורי סורג ובריח כרצונו וכבקשתו.

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת המסמכים שהוצגו לעיוני הגעתי למסקנה כי יש להחזיר את עניינו של העותר לשימוע נוסף בפני המשיב, כאשר העותר יהיה מלווה ע"י ב"כ, באופן שיאפשר לו לטעון טיעוניו ולהציג מסמכים לתמיכה בטענותיו לענין בעיות נפשיות. אמנם אינני סבור כי נפל פגם כלשהו בהתנהלות המשיב או בהחלטתו בנסיבות העניין, שכן המשיב עשה ניסיונות לסייע לעותר ולהבהיר לו שעליו לרצות את עונשו בעבודות שירות באופן סדיר או שישלח לריצוי מאסר במתקן כליאה. אף ממסמכי השימועים שנערכו לעותר עולה כי הגורמים הרלוונטיים אצל המשיב ניסו להסביר זאת לעותר. יחד עם זאת, הן ממסמכי השימוע והן ממסמכים שהוצגו על ידי ב"כ העותר עולה כי ככל הנראה מדובר בעותר בעל נסיבות מיוחדות, אשר ייתכן כי איננו מבין את משמעות אי ההתייצבות לריצוי עבודות השירות.

נראה כי בנסיבות העניין מדובר בעותר אשר שליחתו לכלא תהווה עבורו טראומה ואסון שלא יצליח להתאושש מהם והדבר יסגור את הגולל על אפשרויות השיקום של העותר. סבור אני כי במקרה זה, ובטרם מתן החלטה סופית בעניינו של העותר, ראוי כי כל נסיבותיו האישיות יובאו בפני עורך השימוע, ובהמשך בפני מפקד המחוז, אשר עליהם להביא בחשבון, במסגרת מכלול שיקוליהם, גם שיקולים הקשורים לנתוניו האישיים של העותר ולאפשרות שיקומו [לענין שקילת שיקולי שיקום במסגרת החלטות מסוג זו ראו דברים שכתבנו בעת"א 26495-01-17 **חגיר נ' הממונה על עבודות השירות** (5.2.217)].

על כן, בנסיבות אלו, ולמרות שלא נפל פגם של חוסר סבירות או פגם משמעותי בהתנהלות המשיב או בהחלטתו, סבורני כי יש לאפשר לעותר להתייצב לשימוע נוסף בליווי ב"כ, באופן שיאפשר הצגת הטענות בעניינו, זאת מאחר שמדובר בצעיר בעל נסיבות אישיות מיוחדות, ללא עבר פלילי, שזהו מאסרו הראשון, וכן לאור הנימוקים שפורטו בפני על ידי ב"כ העותר.

בנסיבות אלה, לאור המפורט לעיל, אני מורה על החזרת עניינו של העותר לשימוע נוסף בפני המשיב. העותר ידאג להתייצב לשימוע שיזומן אליו בליווי ב"כ ולהציג את מלוא הטענות, כפי שהוצגו בפני ביהמ"ש במסגרת עתירה זו.

בהזדמנות זו יובהר לעותר כי מדובר בריצוי עונש של מאסר וכי אם תינתן לו ההזדמנות לשוב ולרצות את יתרת המאסר בדרך של עבודות שירות, עליו לרצות את המאסר באופן תקין וללא היעדרויות ללא אישור המפקח, שאם לא כן, ישלח לריצוי יתרת המאסר במתקן כליאה.

מועד השימוע יתואם בסיועו של ב"כ העותר, עו"ד כרמל, שיפנה לממונה על עבודות השירות כדי לתאם את השימוע בהקדם.

ניתן היום, כ"ג שבט תשע"ז, 19 פברואר 2017, במעמד העותר, ב"כ העותר וב"כ המשיבים.

ר' שפירא, ס. נשיא